

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

48

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

BRNO 2007

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Rutt kay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balázs Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Blanka Veselá

Technická redakce
Technical Editors

Dana Gregorová

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

48, 2007

90270/09

Obrázek na obálce
Cover illustration

Jeskyně Býčí skála. Geometrický vzorec, datovaný do eneolitu.
Býčí skála Cave. A geometric pattern dated to the Aeneolithic.

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

Copyright © 2007 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Kniha byla vydána s přispěním Akademie věd ČR

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz>

o rozměrech 7,67 × 5,94 m byla vytyčena sonda 1 (1,30 × 1,30 m), sonda 2 (1,70 × 0,60 m) a sonda 3 (5,40 × 0,60 m). Maximální dosažená hloubka ručně kopaných sond byla 2,80 m.

Na podloží tvořené prachovitou hlínou nasedala místy až 1,20 m mocná vrstva pozdně středověkého stáří. Sondou 1 byla zachycena jihozápadní část objektu, který byl zahluoben do podloží. Na jeho stěnách nebyly zaznamenány žádné stopy po vnitřní konstrukci. Exkavace objektu byla provedena do hloubky 2 m a následně vzhledem k bezpečnostním podmínkám ukončena, aniž by bylo dosaženo jeho dna. Zmiňovaný objekt je možné na základě nálezcových okolností interpretovat jako loch. Do zásypové vrstvy propadlého lochu se v sondě 1 zahlubovaly mělké kúlové jamky, svědčící o přítomnosti lehké dřevěné konstrukce. Následovalo novověké souvrství o mocnosti 0,50 m, do kterého byly uloženy základy menší kamenné stavby, orientované ve směru západ – východ, z níž bylo výzkumem zachyceno základové zdivo (dochovaná výška 0,60 m; šířka 0,70 m).

Ladislav Kaiser

Resumé

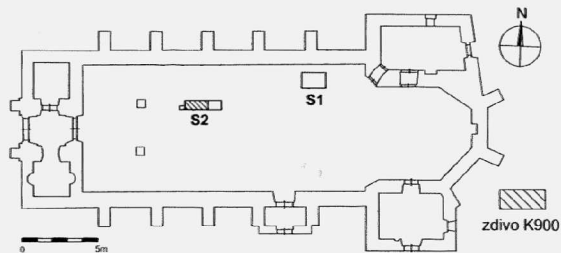
Příkazy (Bez. Olomouc), Parzelle Nr. 16. Mittelalter. Neuzeit. Siedlungsschichten. Rettungsgrabung.

RADKOV (k. ú. Radkov u Vítkova, okr. Opava)

Farní kostel Narození Panny Marie, parcela č. 39. Středověk–novověk. Kostel. Zjišťovací a záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum omezeného rozsahu (NPÚ akce č. 29/06) byl realizován v souvislosti s plánovaným záměrem sanace podlah v kostele Narození Panny Marie v Radkovicích. Kostel byl patrně založen už nedlouho po vysazení vsi ve druhé polovině 13. století, jeho existence je pak v dochovaných písemných pramenech poprvé zachycena roku 1470 (Dvorská – Prix 2002, 9). Bez rozsáhlejšího archeologického výzkumu kostela a jeho bezprostředního okolí se nelze vyjádřit k době výstavby a podobě tohoto zaniklého objektu. Tento zatím bližší neznámý kostel podlehl roku 1590 požáru, stávající stavba je tak ve svém jádru renesanční novostavbou z roku 1590. Podstatnou přestavbou pak kostel v Radkovicích prošel v průběhu poslední čtvrtiny 18. století, kdy byla loď v západním směru rozšířena a původně samostatně před průčelím stojící dřevěná věž přebudována a včleněna do nové stavby (srovnej Grůza – Augustínková 2000; Dvorská – Prix 2002, 13–15).

V prostoru lodi kostela byly položeny dvě zjišťovací sondy, a to v místech odstraněné stávající dlažby (obr. 137); sonda S1 měla za cíl ověřit existenci a průběh původního závěru kostela, ubouraného v souvislosti s rozšířením kostelní lodi v závěru 18. století. Byla registrována jak koruna tohoto základového zdiva, tak i cihlová dlažba související s danou stavební fází kostela (16.–18. století); na této úrovni byly výkopové práce v S1 ukončeny (obr. 138). V rámci sondy S2, situované při S obvodové vnitřní stěně kostela, byly odebírány jednotlivé uložení až po úroveň geologického podloží s cílem alespoň elementárně postihnout stratigrafickou sekvenci lokality. Registrován byl mj. základový vkop obvodového zdiva kostelní lodi (z roku 1590?), kostrový

Obr. 137. Radkov. Lokalizace zkoumaných ploch v plánu kostela.

Radkov. Grabungsflächen im Plan der Kirche.

dvojhrob zahloubený částečně do zásypu základového vkopu a překrytý cihlovou dlažbou (patrně 16. století) a kostrový hrob s pozůstatky rakve, narušující cihlovou dlažbu (patrně poslední čtvrtina 18. století). Středověký horizont byl reprezentován vrstvou přemístěného podloží téměř bez nálezů; spáleništní vrstvička na jejím povrchu může souviset s požárem v průběhu středověku, případně s požárem vedoucím roku 1590 k zániku předchozí stavební fáze kostela, přičemž do úvah o její podobě (dřevěná stavba, kombinovaná zděná a dřevěná stavba?; srovnej Grůza – Augustínková 2000, 69; Dvorská – Prix 2002, 21) záchranný výzkum vzhledem k svému rozsahu příliš nového světla nevnese.

František Kolář

Obr. 138. Radkov. Celkový pohled na stratigrafickou sekvenci v sondě S1. Pohled od východu.

Radkov. Stratigraphie in der Sondage S1, Blick von Osten.

Literatura

- Grůza, A., Augustinková, L. 2000: *Stavebně-historický průzkum Farního kostela Narození P. Marie v Radkově*. Stavebně-historický průzkum e.č. 617/OP/150 uložený v archivu NPÚ, ú.o.p. v Ostravě.
- Dvorská, H., Prix, D. 2002: Renesanční kostel Narození Panny Marie v Radkově (okres Opava) a jeho rokoková přestavba. *Časopis Slezského zemského muzea, série B*, 51, 1–26.

Resumé

Radkov (Kataster Radkov u Vítkova, Bez. Opava). Pfarrkirche von Jungfrau Maria Geburt. Mittelalter – Neuzeit. Kirche. Rettungsgrabung.

RADOTÍN (k. ú. Radotín u Lipníka nad Bečvou, okr. Přerov)

„Mezi březím“. Středověk. Sídliště. Povrchový průzkum.

V rámci povrchových průzkumů prováděných v oblasti Kelečské pahorkatiny (Záhoří) se podařilo dne 6. června 2006 objevit v polní trati rozoráný středověký objekt, podle nálezů zařaditelný do 13.–15. stol. V jeho bezprostřední blízkosti, cca 50 m, byla nalezena stříbrná mince (pražský groš) z období vlády Václava II.

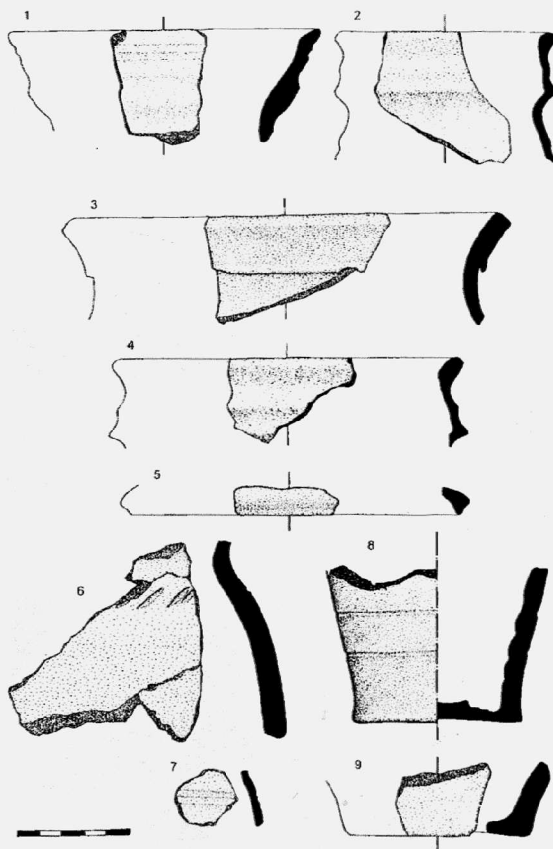
Lokalita středověkého objektu se nachází severně od obce Radotín, v trati „Mezi březím“, podél levé strany helfštýnského lesa v nadmořské výšce 360–365 m (obr. 139). Přibližná plocha lokality je zhruba 15 × 20 m. Povrchovou prospekci se podařilo získat 26 kusů keramiky, z toho jsou: 4 okraje hrnců (obr. 140: 1–4), 1 okraj pokličky (obr. 140: 5), 2 výdutě s deko-rem (obr. 140: 6, 7), 2 dna (obr. 140: 8, 9) a 17 výdutí bez deko-ru. Veškerá keramická hmota byla hrubě ostřena a redukčně i oxidačně vypálená. V jednom případě bylo použito hrubých zrněk grafitu jako ostřiva (obr. 140: 6). V místě lokality bylo dále nalezeno množství mazanice s otisky slámy a větší zčervenalé přepálené kusy lomového kamene, což by mohlo

svědčit o náhlém zániku stavby. Severně od místa středověkého objektu, v blízkosti kóty (365,1 m) byl nalezen pražský groš (obr. 141), který může poukazovat na souvislost s tímto objektem.

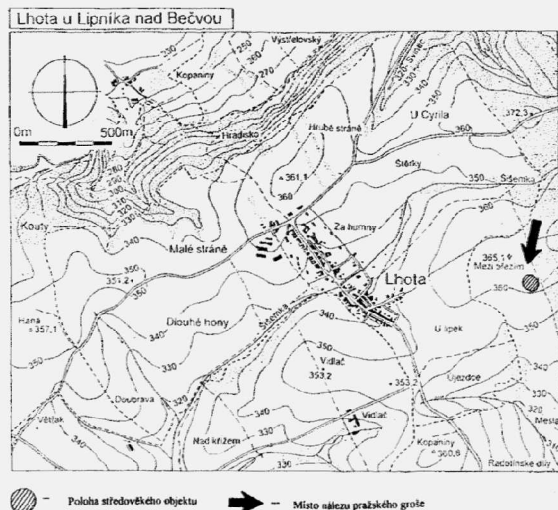
Dalibor Fígel

Resumé

Radotín (Kataster Radotín u Lipníka nad Bečvou, Bez. Přerov). „Mezi březím“. Hochmittelalter. Siedlung. Geländebegehung.

Obr. 140. Radotín. Výběr keramik. Radotín. Auswahl der Keramik.

Obr. 139. Radotín. Poloha lokality. Radotín. Fundplatz.

Obr. 141. Radotín. Stříbrná mince – Pražský groš Václava II. Radotín. Silbermünze. Prager Groschen des Wenzel II.